

napos oldal

A hűvösben Márairól

Már a múlt héten szerettem volna írni erről, de hát abban az (szó szerint) eszontó melegben kinek volt kedve olvasni, legfőképpen portalantásra vesz kezébe az ember könyvet hóguta idején, és hát Márairól mégis csak jobb akkor írni, amikor utána egyből kézbe is vehető valamelyik könyve. Mint most, ebben az enyhületben.

Először a Füves könyvébe pillantgattam bele, mondom úgy, ahogy van, és hiába az újbóli kiadás, nekem nem jött be, pedig hasznos, ugye, a bölcsélet, az esszenciális kijelentések ismerete, de valahogy mintha nem igazán ez lenne Márai műfaja. Mondom most, most, hogy a naplói kerültek a kezembe. Ez az igazi Márai – nekem, és hát csak olyat ajánljon az ember, ami neki is tülk.

Régóta nem találtam ilyen élvezetes olvasmányt, és elnézést, hogy itt kicsit összerosom a különböző időszakokban írt naplókat, mert bár minden bizonnyal jól lekövethető tvük és haladásuk van, ahogyan minden, hosszú életszakaszt lelapogató naplónak, de nekem egy bennük az ember, és az a tiszta és érzéletes beszédmód (trásmód), „az egyik legtöbb”, amit könyv adhat. Persze, aki előbb a Füves könyvre kapott rá, azért az is csak megtalálja a magát a naplóban. A naplótárs, azt hiszem, a legösszetettebb, és legtöbb reflexióval működő műfaj, mindannak legfontosabb sűrítője, ahogy irodalom (mondok inkább: történet) lesz az életből. Ugyanakkor ez a legveszélyesebb terep is, mert nem biztos, hogy ami pusztán élményként jól működik, az írva (olvasva) ugyanazt adja vissza. Márairól viszont abszolút fedésben van, sőt, még érzéketesebb formálódik az átlagon felüli tapasztalás.

Most, így utólag, erősen sajnálnám, ha a Füves könyvnél lettem volna Márairól, és ezért is trom, most, az enyhületben, több mint érdemes elővenni a Mester naplót.

Podmaniczky Szilárd

Napfogyatkozás Szegeden

Munkatársunktól

Az augusztus 11-i teljes napfogyatkozás kapcsán több kísérőprogramot is kínálnak Szegeden a jelenség iránt érdeklődőknek. Augusztus 4-től a Bartók Béla Művelődési Központ rendez hologram kiállítást, augusztus 6-tól 11-ig pedig a város éttermeinek közreműködésével indítanak gasztronómiai sétákat a Széchenyi térről. Augusztus 10-én 18 órakor a Bartók Béla Művelődési Központban a Szegedi Csillagvizsgáló „Sötétség délben” címmel mutatja be a várható jelenséget diákepeken. Augusztus 11-én a Szegedi Vadasparkban az állatok viselkedését figyelhetik meg a gyerekek, Ópusztaszeren egész napos családi rendezvényt tartanak. A Szegedi Csillagvizsgálóban részletesen figyelhetik meg a napfogyatkozás menetét a kutatók, a Szegedi Szabadtéri Játékok pedig 20.30 órától „Musical éjszakák” címmel a Princess Nemzetközi Musical Show-nak ad otthont.

Illúzió

Munkatársunktól

Lisztés Edina és Gróf Anamária fotóiból rendez kiállítást ma 18 órakor a régi aranykorában a szegedi „A” Műhely Fotográfiai Alapítvány és a MASZK Egyesület.

let. Mindkét fiatal művész 1998-ban diplomázott a Magyar Iparművészeti Főiskola egyetemi képzésének fotó szakán. Tárlatuk július 20-ig naponta 14 és 18 óra között látogatható.

• A negyvenedik évadnyitó

Atila az esőben

Kalapács József (Guntár), Császár Angela (Réka), Vikidál Gyula (Atilla). (Fotó: Karnok Csaba)

Már-már drámai az a helyzet, amibe belesodródott az Atilla, Isten kardja című zenedrámát színpadra állító, minden rendű és rangú közreműködő. Ludas az időjárás. De a valódi dráma az, hogy egy csomó munka és igyekezet hiábavalónak bizonyult.

Az egész próbafolyamat alatt az elviselhetetlen kánikulától szenvedtek a közreműködők, amikor pedig kiderülhetett volna, hogy mi volt a megpróbáltatások értelme, a bemutatót elmosta az eső. A szombati második előadás ugyancsak a zápor miatt nem kezdődhetett időben. Az eső után, féltükben, hogy megint megindulnak az égi csatornák, csak rövid szünettel adták az amúgy meglehetősen hosszú játékidő darabot. Nem érdemeltek a mostoha viszonyokat, hiszen ki-ki megkínálódott azért, hogy a színpadi drámai közeg előálljon. Nem sikerült. Biztos, hogy az időjárási viszontagságok sose jönnek jól, de a valódi akadálya ennek alighanem mégis az volt, hogy az Atilla, Isten kardja – nem dráma.

Annak látszik pedig. Van benne személyek, akik beszélnek (éneknek) és különféle helyzetekben fordulnak elő és ha az ember na-

Zerkón: Jegercsik Csaba. (Fotó: Karnok Csaba)

gyon igyekszik, az egymást követő helyzetekből egy folyamatot is föl tud vázolni (cselekmény). Csak hogy ezek a figurák elnagyoltak, vázlatosak, sematikusak, sokkal inkább egy maszkarádóba illők, mintsem az aprólékos, míves jellemzést megkínáló másik műfajba, a dráma. Következésképpen képtelenek valódi konfliktusokba keveredni, hiszen ehhez hiteles, hús-vér alakokra lenne szükség. A papírmások egymáshoz feszültségéből előbb lesz paródia, mint dráma.

A szereplő személyeket ugyebár abból lehet megismerni, amit mondanak és

amit csinálnak. Az Atilla, Isten kardja játszó személyei Lezsák Sándor versebe szedték szövegeit éneklik, gyakorta „énekbeszél” és ezek a versek nem túl mélyszántók. Magyarul: laposak, közheyesek, hemzsegek bennük az előzménymentes kinyilatkoztatások. Szörényi Levente ezúttal olyan gyér számú zenei motívummal dolgozik, amennyi sehogyan sem tesz elégségesnek egy valóban drámai zenei szöveget. S bár a hangszerelés profi (Németh Zoltán), a technika dettó, nem lehet megmenteni a darab zenei világát az egyhangúságtól, a szürkeségtől. Iglódi István rendező tehetet-

lennek mutatkozik az áradó sémákkal szemben. Az Atilla előadása: mintha egy legendárius önkényesen kiválasztott elemeiből szerkesztődött volna gyermeketegen oktató célzatú leporelló, amelynek statikus képeit egy lusta lapozóember teríti elénk. A rendezőnek nem segít Román Sándor. Táncosai, a produkció illúziórömbölni létszámalatti hunjai igen kevés, amolyan magyaros táncmotívum találmányra kiválasztott elemeit kénytelenek ismételni és ez az üres színpadi tipegés-topogás fölerősíti a paródiatartást. Nem segít a díszlet sem a dinamizálásban. Csikos Atilla szürke-fekete monstruma annyira semleges és „tehetetlen”, akár ott se lenne. Rátkai Erzsébet egy koncepció meséhez képzelt el gazdag gardrób. Hogy szegény Vikidál Gyulát, a címszereplőt bele nyomja a színpadba a sok hun hacuka? Sem a tervező, sem a sztár nem tehet róla, hogy ez a látvány is a paródia határát súrolja. Amiként Vikidál, úgy az összes többi énekes-színész vélten az eluralkodó unalomban és a helyenként élt oldó paródiahatásban egyaránt. A világ legjobb drámai vagy énekes tehetségeit is megbénítaná egy ennyire mesterkélt színpadi mechanizmus.

Sulyok Erzsébet

programok

MA

● A Koch Sándor Csongrád Megyei TIT Kárársz utcai termében 18 órakor dr. Szatmáry Károly csillagász tart előadást.

● A Fürdőudvarban ma 20.30 órakor Túl az Óperencián. Népszerű operett-részletek Oszwald Marika, Vámosy Éva, Csere László és Berkes János előadásában.

Állandó rendezvények

● A Móra Ferenc Múzeumban Móra Ferenc emlékkiállítás, „Szegedi Kincskeresők” matiné-történeti kiállítás, Ohio és környéke képzőművészeti-nek bemutatója, Lucs Ferenc képgyűjteménye, patikatörténeti, természettudományos, régészeti, magyar szobrászati és néprajzi kiállítás, Móra-emlékszoba és a múzeum törzssanyaga látható. A Kass Galériában Kass János grafikusművész alkotásai, Vasco Ascolini „Versailles” című fotókiállítása, Orosz István és Keresztes Dóra grafikusművészek tárlata. A Fekete-házban: A rendszerváltás miniszterelnöke (Antall Péter fotói Antall József-ről), Huszárok. Csongrád és Csanád megyék társadalma 1867–1945 és Buday György grafikusművész élete és munkássága című kiállítások. Varga Mátyás háztörténeti kiállítása a Bécsi körút 11/A szám alatt található.

● Egyházmegyei Kincstár és Múzeum (Dóm tér 5.)

● A Szög-Art Galériában Sigrid Siegel darmstadti szobrászművész kiállítása.

● A Juhász Gyula Művelődési Házban Jójjárt Erzsébet keramikumművész és Palotás Mária festőművész kiállítása.

● Az újszegedi fűvészkert mindennap 10 és 18 óra között tart nyitva.

● A szegedi csillagvizsgáló kedden és pénteken 19 órától látogatható.

● A Szegedi Vadaspark 9-19 óráig látogatható.

a DM írta

„Szerkesztőségünkbe, ahol naponta sokféle vendég megfordul, tegnap 8 fiatal hölgy tett látogatást. Kiderült, hogy a szegedi színház női táncsoportjának tagjai, „görlök”, ahogyan manapság nevezik a táncoslábú ifjú hölgyeket. Azért jöttek, hogy a minapi operett-bemutatóról írt beszámolóink őket érintő részét tegyék kritika tárgyává. Megszoktuk már, hogy a tulérezékeny művész urak és a művésznők nem fogadják zokszó nélkül a sajtókritikát, ezért a görl-küldöttség tagjait is meghallgattuk és visszatérünk ügyükre, mert úgy találjuk, sok tekintetben igazuk van és panaszkodni megérdemlik a vele való foglalkozást.”

1945. augusztus 10.

Köszegi Várszínház

Munkatársunktól

A Zalaegerszegi Erdei Várszínház „A falu rossza” című vendégszínházával kezdődött meg a hét vendégszínházi programja a Jurisics Árpád belső udvarán. A várszínház saját produkciója, a Goldoni: Szmirnai komédiások című kétrészes vígjátékát július 22-én mutatja be, további előadások: július 23., 24., 29., 30., 31. és augusztus 1. Augusztus 3-án operett-estre várják a közönséget, 6-án és 7-én pedig Marosvásárhelyi Színházadómia mutatkozik be Karinthy Frigyes és Rejtő Kálmán szövegeiből összeállított „Bolondparádé”-val.

Premiervendégek a szabadtériről

A szabadtéri igazgatóját a premier előtti megismeri, hogy a legaggodalmasabban ő kérelmezte az eget. Ami nem is csoda, eső esetén a bukás több mint négy millió forint lehetne, az esőnap legfeljebb szépít egy kicsit a dolgon.

– Délelőtt nem adtam volna egy fillért sem, hogy ma itt játszunk – így Korognai Károly –, de szerencsére felszakadozott a felhőzet, bár úgy tűnik, ez a remény is korai. Az első felvonás utolsó perceiben elkezdett zuhogni az eső, a szünetre állt ugyan, de a második felvonásban folytatta. Beszélgeté-

sünket a bemutató szünetében, a szabadtéri klubban kezdtük újra, ahol pezsgővel koccintottak a vendégek az idei évad kezdetére. A kicsit oldottabb hangulatban már az is kiderült, hogy idén ez a darab a legköltésesebb, bár a popfesztivál még nyomába érhet. Összesen 35 millióba került, ebből 15 millió a gázsí, 15 a díszlet, és ötből készültek a jelmezek.

– Nagyon látványos a színpadkép, kimondottan eredeti – mondta Korognai –, és az egész darab nehezen szorítható be bármilyen eddig ismert műfajba. Rockopera, mégis van benne extrémítás.

Várhegyi Attilát, a Nem-

zeti Kulturális Örökség Minisztériumának államtitkárát feleségével, és három gyermekével a legidősebbel (ő sem múlt el 10 éves) még a díszpályában találtam. Évek óta visszatérő vendég, tavaly a Hány bemutatóján találkoztunk.

– Iglódi most is megbizonyította, hogy remek rendező, a szereposztás pedig fantasztikus. Azokat a színészeket, énekeseket látni egy színpadon, akikkel felnőtünk, már csak ezért is érdemes volt eljőnnöm Szegedre.

Kérdeztem tőle, jön-e még az idén a szabadtérre, de sajnálkozva mondta, hogy nem. Rövidesen indul Amerikába, ahová George Czukor filmrendező 100.

születésnapjának ünnepségére hivatalos, pedig a Képzelt riportot még szívesen megnézné.

Az államtitkár üdvözlőlni érkezett Bartha László polgármester, aki eddig csak a tévében látta ezt a darabot, és mint ilyen – mondta – nem hasonlítható össze ezzel az élménnyel. A nyári fesztivál programjain eddig még nem vett részt – az utóbbi 10 napban a pénteki közgyűlésre készült.

Frenreisz Károly basszusgitáros (Metró, Skorpió, LGT) és Gát György producer (Linda, Família Kft) a szünetben feleségük társaságában a SZOTE büfében söröztek. Az Atilla énekeseivel mindketten régi barátok.

– Láttam már a darabot a Margitszigeten, de kíváncsi voltam Iglódi Pista feldolgozására is – emelte poharát Frenreisz az egészségükre. – A szereposztás egyértelműen jó, a díszlet is tetszik, nálam összességében győzött Szeged!

Gát Györgynek mindkét feldolgozás tetszett, az új szereplő, a bolond ötlete pedig szerinte egész egyszerűen zseniális.

– A ruhák lehetnének egy kicsit szívesebbek, legalább a főszereplőké, hogy megtörjön a színharmónia. Mindemellett nagyon csodálkoznék, ha a hunok ilyen ruhákban jártak volna. Ezek inkább samurájruhák.

J. Mező Éva